

18.12.2024

TOIMINTASÄÄNTÖJEN PÄIVITYSTYÖ

Vanhusneuvoston esitys koskien vaikuttamistoimielimen kokoonpanoa ja asettamista sekä työskentelyn tehostamista

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen vanhusneuvoston toimintasäännön 2.1 §:ssä todetaan, että vanhusneuvoston valintaa ja asettamista tullaan tarkastelemaan uudestaan nykyisen valtuustokauden lopussa vuonna 2024, jolloin vanhusneuvoston toimintasääntöä tullaan päivittämään.

Hyvinvointialuelaki 32 §:n mukaan vaikuttamistoimielinten jäsenet valitaan hyvinvointialueen kunnissa toimivien vastaavien vaikuttamistoimielinten jäsenistä siten, että kustakin toimielimestä valitaan vähintään yksi edustaja. Lisäksi vaikuttamistoimielimiin voidaan valita muita henkilöitä.

Aluehallitus päätti (7.6.2022 § 110), että hyvinvointialueen vanhusneuvostossa on yhteensä yhdeksän (9) jäsentä (6 jäsentä Vantaalta ja 3 jäsentä Keravalta). Kaikki jäsenet pyydettiin valitsemaan kaupunkien vanhusneuvostojen keskuudesta. Lisäksi Vantaan ja Keravan vanhusneuvostoja pyydettiin huolehtimaan keskenään siitä, että hyvinvointialueen vanhusneuvoston kokoonpanossa toteutuu aluevaalin tulos.

Kuluneen valtuustokauden työskentelystä saatujen kokemusten perusteella vanhusneuvosto esittää seuraavia tarkennuksia ja muutosehdotuksia toimintasääntöön:

1. Vanhusneuvoston jäsenten lukumäärä

Vanhusneuvoston jäsenten lukumäärää nostetaan 13 jäseneen niin, että Vantaalta valitaan 8 jäsentä ja Keravalta 5 jäsentä.

18.12.2024

Perustelut:

- Hyvinvointialue tehostaa organisaatiotaan lakkauttamalla vanhusten palvelut -jaoston, mikä korostaa vanhusneuvoston roolia vaikuttamistoimielimenä. Alueemme vanhustenpalvelut kohtaavat merkittäviä haasteita, sillä yli 85-vuotiaiden, paljon palveluja tarvitsevien ikäihmisten määrä kasvaa poikkeuksellisen voimakkaasti. Heikon taloustilanteen vuoksi vanhuspalveluiden resurssit on kuitenkin pidettävä nykytasolla tulevina vuosina. On tärkeää, että palveluja käyttävien ikäihmisten näkemykset huomioidaan varhaisessa vaiheessa ja riittävästi kaikessa suunnittelussa ja päätöksenteossa.
- Vaikuttamistoimielimen jäsenet osallistuvat aktiivisesti kokouksensa ja sidosryhmätapaamisten suunnitteluun sekä lausuntojen ja asiakirjojen valmisteluun. Heitä on myös pyydetty mukaan hyvinvointialueen kehittämistyöryhmiin. Nämä työskentelytavat ovat onnistuneen vaikuttamistyön kulmakiviä, ja niitä tulee tukea ja edistää. Vanhusneuvoston jäsenten pieni lukumäärä on kuitenkin johtanut tehtävien kasautumiseen. Jäsenmäärän lisääminen varmistaisi laadukkaan työskentelyn, helpottaisi tehtävien jakoa ja keventäisi yksittäisten jäsenten työmäärää.

2. Jäsenten nimeäminen

2.1. *Jäseniksi valitaan myös muita henkilöitä kuin kaupunkien vanhusneuvostojen jäseniä.*

Perustelut:

Hyvinvointialuelain 32 §:n mukaan vanhusneuvostoon voidaan valita myös muita kuin kuntien vastaavien toimielimien jäseniä. Lainsäätäjän tavoitteena on varmistaa, että jokaisen kaupungin ja kunnan vanhusneuvostolla on toiminnallinen yhteys alueelliseen vanhusneuvostoon. Vantaan ja Keravan hyvinvointialue on poikkeuksellinen, sillä siihen kuuluu vain kaksi kaupunkia. Alueen vanhusneuvoston jokaisen jäsenen ei tarvitse toimia myös peruskunnan vanhusneuvostossa. Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella olisi suotavaa hyödyntää lain mahdollisuutta valita myös muita kuin peruskunnan vanhusneuvoston jäseniä. Tämä lisäisi osallisuutta ja demokratiaa, antaen laajemmalle joukolle ikäihmisiä mahdollisuuden vaikuttaa palveluiden kehittämiseen. Vanhusneuvosto suosittelee, että noin puolet jäsenistä valittaisiin kaupunkien vanhusneuvostoista ja loput edustaisivat alueella toimivia valtakunnallisia eläkeläisjärjestöjä.

2.2. *Jäseniä ei valita yksinomaan aluevaltuuston poliittisten voimasuhteiden mukaisesti. Jäseniksi valitaan myös kattava edustus alueella toimivista eläkeläisjärjestöistä*

Perustelut:

On tärkeää varmistaa, että vanhusneuvostolla on tehokas, toimiva ja kattava yhteys hyvinvointialueen ikääntyneeseen väestöön, heidän edustamiinsa yhteisöihin sekä

18.12.2024

vapaaehtoistyöhön perustuvaan toimintaan. Näin taataan, että hyvinvointialueen kehittämistyössä hyödynnetään ikääntyneen väestön osaamista ja arjen tuntemusta.

3. Vanhusneuvoston yhteys hyvinvointialueen päätöksentekoon

Vanhusneuvoston edustajalle myönnetään läsnäolo- ja puheoikeus aluehallituksen sekä aluevaltuuston kokouksissa.

Perustelut:

Vanhusneuvoston edustajan läsnäolo molemmissa keskeisissä päätöksentekoelimissä tukee monipuolista ja laadukasta päätöksentekoa. Suora ja välitön yhteys helpottaa ja nopeuttaa keskinäistä viestintää.

4. Vanhusneuvoston yhteys terveyspalveluiden toimialaan

Terveyspalvelujen toimialan edustajan säännöllinen osallistuminen vanhusneuvoston kokouksiin.

Perustelut:

Vanhusneuvosto on kokenut hyväksi, että vanhuspalveluiden ylimmän johdon edustaja osallistuu säännöllisesti kokouksiin. Vastaava säännöllinen ja tiivis työyhteys tulisi luoda myös terveyspalveluiden kanssa. Vanhus- ja terveyspalvelut muodostavat ikäihmisten kannalta yhtenäisen palvelukokonaisuuden, joten säännöllinen vuoropuhelu terveyspalvelujen kanssa on tärkeää.